

Mytologie

Římská mytologie byla převzata od jiných národů, vznikla z řecké a etruské. Hlavními bohy byli původně řečtí a etruští bohové, kteří byli pouze přejmenováni. Mimo to každá domácnost uctívala své vlastní domácí bůžky (larés, penátés) a každý měl svého osobního ducha, génia.

Úkol:

Vyplněním tabulky prokažte svoji orientaci ve starověkých bozích a bohyních.

<i>římské jm.</i>	<i>řecké jm.</i>	<i>sféra vlivu</i>
Iuppiter		
	Arés	
		bůh války (společně s Jovem a Martem v trojici hlavních bohů)
Iuno		
	Poseidón	
		bůh mrtvých a podsvětí
Apollo		
	Artemis	
		bohyně měsíce
Merkur		
	Athéna	
		bohyně zemědělství
Saturn		
	Úranos	
		bohyně lásky a krásy
Zephyrus		
	Héraklés	
		bohyně jara a rostlin
Fortuna		
	Héfaistos	
		bohyně rodinného krbu
Proserpina		
	Hélios	
		bohyně vítězství

Znáte jiné bohy nebo hrdiny přijaté mezi bohy?

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Atributy bohů

Samotný pojem atribut pochází z latinského slova *ad-tribuere* [přidělovat, připisovat, přisuzovat]. Atribut je rozlišovací rys, podstatná vlastnost nějakého objektu, symbolicky vyjádřená charakteristická vlastnost nebo činnost objektu.

Antičtí bohové byli spojováni často s různými atributy. Atributy řeckých bohů přejali Římané. S atributy se setkáme v literárních dílech a zejména ve výtvarném umění. Mezi mytologií a uměním se tak zformovala těsná spojitost.

Úkol:

Pro evropskou kulturu je příznačný stále se opakující zájem o antiku, o antickou mytologii. Uveďte, kterého z řecko-římských bohů symbolizoval/a (kterému byl/a zasvěcen/a) ... Označte správné odpovědi.

1. *orel*
 - a) Hermes
 - b) Zeus (Iupiter)
 - c) Apollon

2. *sova*
 - a) Afrodite
 - b) Athena
 - c) Minerva

3. *had*
 - a) Askleipios
 - b) Hades
 - c) Artemis

4. *páv*
 - a) Hera
 - b) Athena
 - c) Afrodite

5. *vlaštovka*
 - a) Hera
 - b) Athena
 - c) Afrodite

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

6. *trojzubec*
a) Zeus
b) Poseidon
c) Ares
7. *kerberos*
a) Hades
b) Poseidon
c) Hermes
8. *laň*
a) Afrodite
b) Artemis
c) Iuno
9. *sup*
a) Appolon
b) Ares
c) Askleipios

Kterého z uvedených bohů jsou atributy: labuť, vlci, delfíni, luk se šípy, vavřínový věnec, citera či lyra? Znáte jiné antické bohy a jejich atributy (nejen zvířecí)?

Múzy byly také pravidelně zobrazovány se svými atributy, které symbolizovaly s nimi spojovanou oblast umění. Spojte, co k sobě patří. Čeho byly patronky?

1 Terpsichore	D svitek papyru
2 Uranie	E révový věnec a maska tragického herce
3 Erato	F břečťanový věnec, maska herce komedií
4 Euterpe	7 Polyhymnie
5 Kleio	8 Kalliope
6 Melpomene	9 Thaleia
A voskové tabulky a rydlo	G flétna
B lyra a taneční postoj	H strunný nástroj kytara nebo lyra
C kružítko a glóbus	I vážný postoj, výraz zamyšlení
-

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Řešení:

římské jméno	řecké jméno	<i>sféra vlivu</i>
Iuppiter	Zeus	<i>nejvyšší bůh</i>
Mars	Arés	<i>bůh války a vojenství</i>
Quirinus	–	bůh války (společně s lovem a Martem v trojici hlavních bohů)
Iuno	Héra	<i>nejvyšší bohyně, ochránkyně manželství</i>
Neptun	Poseidón	<i>bůh moří, oceánů, všech vod</i>
Pluto	Hádés	bůh mrtvých a podsvětí
Apollo	Apollón	<i>bůh slunce, léčitelství, umění</i>
Diana	Artemis	<i>bohyně lovu a měsíce</i>
Luna	Seléné	bohyně měsíce
Merkur	Hermés	<i>posel bohů, bůh obchodu</i>
Minerva	Athéna	<i>bohyně války a moudrosti, řemesel a umění</i>
Ceres	Déméter	bohyně zemědělství
Saturn	Kronos	<i>bůh zemědělství a sklizně</i>
Uran/Caelus	Úranos	<i>bůh nebes</i>
Venuše	Afrodité	bohyně lásky a krásy
Zephyrus	Zefyros	<i>bůh větru, vánku</i>
Hercules	Héraklés	<i>Hrdina přijatý mezi bohy (syn Dia a Alkmény)</i>
Flora	–	bohyně jara a rostlin
Fortuna	–	<i>bohyně štěstí</i>
Vulkanus	Héfaistos	<i>bůh kovářů, řemeslníků a ohně</i>
Vesta	Hestie	bohyně rodinného krbu
Proserpina	Persefona	<i>manželka boha podsvětí, bohyně smrti a vládyně podsvětí</i>
Sol	Hélios	<i>bůh slunce</i>
Victoria	Níké	bohyně vítězství

1 b, 2 b i c, 3 a, 4 a, 5 c, 6 b, 7 a, 8 b, 9 b, Appolon

1-B, 2-C, 3-H, 4-G, 5-D, 6-E, 7-I, 8-A, 9-F

Použité zdroje:

SEINEROVÁ, Vlasta. *Latina pro střední školy, především gymnázia*. Vyd. 2. Praha: Fortuna, 2000-2001, 2 sv. ISBN 80-7168-786-32.

SVOBODA, Ludvík. *Encyklopedie antiky*. 1. vyd. Praha: Academia, 1973, 744 s. ISBN neuvedeno.

AUTOR NEUVEDEN. *Římská mytologie* [online]. [cit. 15. 4. 2013]. Dostupný pod licencí Creative Commons Uveďte autora – Zachovejte licenci 3.0 Unported na WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Římská_mytologie

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ